

Vergaderjaar 2018–2019

34 960 B

Wijziging van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2018 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

D

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 7 december 2018

1. Inleiding

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van het verslag van de Vaste Commissie voor Binnenlandse zaken en de Hoge Colleges van Staat/ Algemene Zaken en Huis van de Koning naar aanleiding van de wijziging van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2018 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota). Hierna wordt ingegaan op de vragen en opmerkingen uit dit verslag.

2. College van de Rechten van de Mens

In de memorie van antwoord stelt de regering:

«Het College van de Rechten van de Mens heeft het standpunt ingenomen dat de overheid bij het Sinterklaasfeest een taak heeft om een respectvolle nationale dialoog te faciliteren. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) onderhoudt in dit kader contacten met stakeholders en gemeenten om spanningen te signaleren en tot vreedzame gesprekken te komen.»

Kan de regering aangeven waarom het kabinet dit standpunt van het College van de Rechten van de Mens één op één overneemt, terwijl standpunten van deze organisatie geen bindend karakter hebben? Kan de regering nader onderbouwen waarom het faciliteren van deze nationale dialoog ook «respectvol» zou zijn naar een grote meerderheid van voorstanders van het ongewijzigd laten van Zwarte Piet? Kan de regering specifiek aangeven met welke stakeholders contacten worden onderhouden door het ministerie (specifieke organisaties en/of personen)? Kan de regering tevens aangeven op welke basis deze stakeholders worden geselecteerd?

Standpunten van het College voor de Rechten van de Mens hebben inderdaad geen bindend karakter. Desalniettemin onderschrijf ik dat de overheid een rol kan spelen bij het faciliteren van dialoog.

Het is niet aan de overheid om te bepalen hoe het Sinterklaasfeest wordt gevierd. Dat is aan de samenleving. De overheid heeft hier geen sturende rol in. Het decentrale karakter van het Sinterklaasfeest met honderden lokale intochtcomités, scholen en vele vrijwilligers maakt dat er op veel verschillende plekken een maatschappelijk debat plaatsvindt. De dialoog hierover zal vooral in de gemeenten moeten plaatsvinden.

De overheid kan een rol spelen om een respectvolle dialoog te faciliteren. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) onderhoudt in dit kader contacten met stakeholders en gemeenten om spanningen te signaleren en dialoog te bevorderen. Er vindt geen selectie plaats van stakeholders. De contacten kunnen elk jaar verschillen. Zo zijn er in 2014, 2015 en 2016 met name contacten geweest met de deelnemers van de ronde tafels.¹ In 2017 en 2018 heeft het zwaartepunt gelegen op facilitering van de intocht in gemeenten.

Het Ministerie van SZW geeft hierbij desgewenst advies over mogelijke aanpak om spanningen tegen te gaan en dialoog te bevorderen. In het kader van het goed verloop van de intocht hebben landelijke intochtgemeenten zich voorafgaand aan de intocht uitgebreid laten bijpraten door de steden waar eerder een landelijke intocht is gehouden en voorafgaand aan de intocht wordt geprobeerd met zowel de (georganiseerde) voor- als tegenstanders van de figuur van Zwarte Piet in contact te komen.

Hierbij heeft het Ministerie van SZW vanuit reguliere contacten met diverse gemeenschappen en door organisaties die zich desgewenst melden om hun standpunten aangaande de figuur van Piet te delen contacten, zoals met Stichting Nederland wordt beter, Kick Out Zwarte Piet en New Urban Collective.

Het Ministerie van SZW duidt daarnaast op grond van signalen in de samenleving welke organisaties zich willen manifesteren bij een landelijke intocht als voor- of tegenstanders van de figuur van Zwarte Piet. Deze informatie kan desgewenst worden verstrekt aan gemeenten.

3. Tentoonstelling van de figuur Zwarte Piet

Voorts stelt de regering:

«De tentoonstelling is gestoeld op wetenschappelijk onderzoek en georganiseerd in samenspraak met zowel voor- als tegenstanders van de figuur van Zwarte Piet.»

Kan de regering specifiek aangeven welke voor / tegenstanders hierbij betrokken zijn, betreft dit ook radicale organisaties als «Kick Out Zwarte Piet» en/of hun voorman Afriyie?

Kan de regering aangeven of in 2018 wederom een dergelijke decentralisatie-uitkering Dialoog Sinterklaasintocht wordt verstrekt? Zo ja, voor welk bedrag, welk doel of doelen en met betrokkenheid van welke organisaties?

De gemeente Maassluis is in 2016 gestart met het in productie laten gaan van de tentoonstelling «Wie komt er alle jaren». De gemeente Dongeradeel heeft de genoemde tentoonstelling opnieuw in productie laten gaan in 2017. Zaanstad heeft in 2018 geen gebruik gemaakt van de genoemde tentoonstelling.

¹ Zie Kamervragen met kenmerk 2016Z22765: antwoord op schriftelijke vragen van de leden Bosma en De Graaf (PVV) over het anti-Zwarte Pietenberaad.

Bij de tentoonstelling «Wie komt er alle jaren» wordt de bezoeker middels een rondleiding of audiotour meegenomen op reis langs de geschiedenis van Sinterklaasvieringen in Nederland. Zonder een standpunt in te nemen over de figuur van Zwarte Piet toont de tentoonstelling verschillende visies. Ik heb van de organisatoren van de tentoonstelling begrepen dat ten behoeve van de tentoonstelling vier historici uitgebreid onderzoek hebben gedaan naar de geschiedenis van de Sinterklaasviering en hun bevindingen hebben besproken met academici, hobbyisten en zowel voor- als tegenstanders van Zwarte Piet, zoals Stichting Nederland wordt beter, Sint en Pietengilde en Wild Geraas. Kick out Zwarte Piet en de heer Afriyie zouden geen onderdeel van deze besprekingen uitgemaakt hebben.

De gemeente Zaanstad, intochtgemeente 2018, heeft 35.000 euro gekregen voor dialoog. Deze bijdrage wordt door het Ministerie van SZW verstrekt via het gemeentefonds bij de meicirculaire van 2019. Doel van de gemeente Zaanstad met deze dialoog is geweest om meer begrip voor elkaars standpunten te ontwikkelen, wat tot nieuwe inzichten kan leiden. Het voeren van een dialoog is op verschillende plekken in de stad tot stand gekomen, met als thema «met begrip en respect voor elkaar samenleven». De Zaanse dialogen en het slotdebat stonden open voor inwoners van Zaanstad, maatschappelijke partners, sinterklaasverenigingen, georganiseerde bevolkingsgroepen, raadsleden, senioren, jeugd en jongeren.

De inwoners van Zaanstad zijn via een persoonlijke uitnodiging of via de lokale pers of sociale media uitgenodigd. De dialooggesprekken hebben op scholen, in woonzorgcentra en in een vergadercentrum plaatsgevonden. De dialooggesprekken werden begeleid door de stichting Dialoog in Actie.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren